

278. Strängnäs, Domkyrkan.

Pl. 137. Pl. 3: B 702.

Litteratur: B 702, L 956. — J. Peringskiöld, F1 5: 5, bl. 24, Monumenta Sudermanniaë; O. Hermelin, Åkers härads fornlemningar, s. 222, 369; Yngvars saga víðförla, utg. av E. Olson (1912), s. 65.

Äldre avbildningar: Peringskiöld (i F1 5: 5); Chr. Ehrenhoff (originalteckning i Peringskiölds Monumenta Sudermanniaë, träsnitt i B 702); Hermelin a. a.; Brate 1895 (ATA).

Runstenen, som blott är ett fragment, sitter inmurad i Domkyrkans södra yttervägg, i stenfoten, nära Sö 276.

Brun sandsten. Höjd 1 m., bredd 1,39 m. Av ristningen är blott nedre delen bevarad. Ett stort stycke av stenytan har flagrat av på h. sidan; det fanns ännu kvar, då den äldsta teckningen på 1600-talet utfördes.

Inskrift (det inom [ ] supplerat efter B 702):

kunbiurn lit raisa : st . . . . p[ana]imuntir :

5   10   15   20   25

Gunnbiorn let raisa st[ain] . . . .

»Gunnbjörn lät resa stenen . . . .»

Till läsningen: Av 1 **k** finnes endast bst, av 2 **u** endast nedre delen i behåll, men båda runorna äro fullt säkra. Av teckningen i B 702 framgår tydligt, att 1 **k** varit inskriftens första runa. 10 **i** är icke stunget. 15 är vanligt **s**, men 17 **s** har första staven neddragen till nedre slinglinjen. Av 19 **p** synes bst svagt, men dock fullt säkert. Därefter följa tre runor, av vilka numera endast hst kunna skönjas. 23 **i** är däremot säkert; ingen bst har här funnits. Övriga runor äro fullt tydliga. 28 är **i**, icke **a**. — Peringskiöld: 19—29 **pinaimuntir**. — C. E. (orig.): 19—29 **panaimuntir**. 20, 21, 22 och 26 ha alla korta bst, men 20 är tydligt **a**, icke **e**. Träsnittet i *Bautil* har däremot **e**. — Hermelin: **penaimuntir**. — Brate: --**naimuntir**. »Att . . . 19 varit **p** och att 20 haft prick såsom i B och hos Hermelin, kan nu icke ses, ehuru visserligen en svag skuggning till kst. i **p** finnes. De övriga runorna äro synnerligen tydliga.» — Huruvida runan 20 har varit **a** eller **e** kan sålunda ej säkert avgöras.

Slutet av inskriften, runföljden **panaimuntir**, kan ej säkert tolkas. Det vore visserligen frestande att i senare delen **aimuntir** se genitiv av mansnamnet *Æimundr*, som även förekommer på en annan Strängnäs-sten (Sö 279), men då runan 28 är tydligt **i**, icke **a**, och då det föregående 19—21 **pan** (eller **pen**) förblir otolkat, kan detta knappast bli mera än ett osäkert förmodande.

Enligt ett meddelande till E. Olson (*Yngvars saga*, s. 65) skulle Brate ha tänkt sig läsningen **unaimuntir** som möjlig (dock framhållande det första **u** som osäkert). Detta ville han tolka: [*s*]un *Æimundar* 'son till Emund'. Om denne inskriftens Emund är identisk med den Emund, som enligt »Yngvars saga víðförla» var Ingvars fader (se nedan Sö 279), skulle även Sö 278 höra till Ingvar-stenarna. Man skulle kanske t. o. m. kunna räkna med möjligheten att den 'son till Emund', över vilken stenen är rest, har varit Ingvar själv.

Namnet *Gunnbiorn* förekommer möjligen på ännu en sörmländsk runsten, Sö 306. Dessutom är det känt från några uppländska inskrifter (L 209 Myrby, Danmarks sn; L 285 Bro, Edsbro sn; L 722 och 723 Klysta, Vårfrukyrka sn; sten vid Spånga kyrka) och en gotländsk (Sanda-stenen i Statens Historiska Museum, inv. 13127). Det förekommer, om också sparsamt, under medeltiden såväl i Sverige som i Norge och på Island.